

Jaarverslag

2023

ARCHIEF

Regionaal Archief

Alkmaar

Bergerweg 1

Immobiliennummer	
Kategorie	
Baujahr	
Eigentümer	
1990	
Energieeffizienzklasse	

Voor u ligt een heel jaar, samengevat in 20 kantjes vol cijfers, feiten en illustraties. Als we alles hadden moeten beschrijven wat er dankzij het enthousiasme en de inzet van de medewerkers het afgelopen jaar is bereikt, zou het een boekwerk zijn geworden. Maar we hopen, dat u met dit verslag een goede indruk krijgt van wat wij hebben gedaan en hebben bereikt in 2023.

Zo werd er achter de schermen gestaag doorgewerkt aan de verdere opbouw en invulling van onze digitale dienstverlening, zowel voor het algemene publiek als voor de medewerkers van de aangesloten gemeenten. Er werd een start gemaakt met het WOO-loket, waarmee gemeenten hun WOO-besluiten kunnen publiceren en archiveren. Ook het e-loket voor de bouwvergunningen werd uitgebreid, waardoor nu 8 van de 9 aangesloten gemeenten hieraan deelnemen. Voor de genealogen en andere onderzoekers zijn er weer vele pagina's van bronnen gescand, beschreven en ontsloten en online gezet.

In 2023 stegen de bezoeken cijfers langzaam maar zeker weer naar de situatie van voor de coronaperiode. Dat geldt niet alleen voor de studiezaal, maar ook voor de rondleidingen en andere activiteiten. De schoolbezoeken bleven op het hoge niveau en vanuit de pers was er regelmatig belangstelling voor onze activiteiten. Hiermee konden wij zowel het belang van ons werk als het belang van de bijzondere collecties laten zien aan een breed publiek.

In dit jaarverslag is ook aandacht voor de groei van de collecties, zowel het papieren als het digitale deel. Zo werden bijvoorbeeld de videoregistraties van de raadsvergaderingen van de voormalige gemeenten Langedijk en Heerhugowaard in het e-depot opgenomen. Vermeldenswaardig zijn verder de brieven die de joodse familie Drukker uit Alkmaar naar vrienden stuurden vanuit Westerbork, een album met foto's uit de Tweede Wereldoorlog van Den Helder en het uitgebreide fotoarchief van de Alkmaarse fotograaf Joop Boek, die vanaf de jaren zeventig tot ver in deze eeuw foto's maakte voor het Noordhollands Dagblad.

Zo is in 2023 wederom veel papieren en digitale informatie vastgelegd, duurzaam bewaard voor de toekomst en voor iedereen ontsloten. Dit werk zullen we ook in de komende tijden met veel enthousiasme voortzetten, zodat de huidige en de toekomstige generaties belangrijke en bijzondere historische bronnen kunnen blijven raadplegen, in de studiezaal of digitaal.

Paul Post
directeur / archivaris

Het Regionaal Archief Alkmaar

Het RAA is een zelfstandige organisatie in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA). In deze regeling namen in 2023 negen gemeenten deel uit de regio's Noord-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland: Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier nam deel op basis van een bilaterale overeenkomst.

Voor een breed publiek

Het Regionaal Archief Alkmaar wil een zo breed mogelijk publiek bereiken. Daarom treedt het RAA actief naar buiten met de collectie en legt het via een veelheid aan kanalen contact met de mensen in het werkgebied. Dat gebeurt door het ontvangen van bezoekers in het gebouw aan de Bergerweg, maar ook voor een belangrijk deel digitaal, via de website, sociale media, e-mail en chat.

Bezoekers en aanvragen

De studiezaal was dit jaar iedere dinsdag tot en met vrijdag vrij te bezoeken. In totaal ontving het RAA 2.497 studiezaalbezoekers in 2023 (2.239 in 2022). Het totaal aantal fysiek aangevraagde archiefstukken ligt, net als het aantal bezoekers, hoger dan het vorige jaar. In totaal werden er in de studiezaal 5.157 stukken ingezien (2022: 4.197). In de top tien van meest aangevraagde archieven staan onder meer de bouwvergunningen van de gemeenten Heiloo en Langedijk. Samen waren zij goed voor 918 aanvragen. Ook het archief van de gemeente Alkmaar (over de jaren 1325-1988) werd veel aangevraagd (444 aanvragen). Uit het archief van de gemeente Den Helder, 1919-1994 werden 238 archiefstukken ingezien.

De studiezaalmedewerkers beantwoordden 600 telefonische vragen (2022: 627). Het totale aantal telefoontjes ligt echter hoger: buiten openingstijden van de studiezaal werden de telefoontjes niet geregistreerd. In totaal kwamen er 1.889 verzoeken binnen via het algemene mailaccount van het RAA (2022: 2.737). Deze daling in het aantal mails is deels te verklaren door het wegvallen van reserveringen voor studiezaalbezoeken. Ook zijn er mails met persoonlijke mailaccounts beantwoord, die niet worden meegeteld in het totaal. De studiezaalmedewerkers beantwoordden 383 chats. Medewerkers van de Atlascollectie handelden daarnaast wekelijks zo'n 75 vragen over beeldmateriaal af.

Bezoekers van de lezing van historicus Bram van Leuveren (Universiteit Leiden) bekijken oude bronnen over feesten in het Alkmaar.

Website

In totaal waren er 3.274.195 paginaweergaven van de website van het RAA (2022: 3.783.725). Dat is een flinke afname, die deels is te verklaren door de overgang naar een nieuwe versie van Google Analytics, waardoor niet alle paginaweergaven zijn geregistreerd. In werkelijkheid zal het verschil minder groot zijn. Door deze nieuwe versie blijkt het aantal weergaven op wiewaswie.nl niet geregistreerd te zijn (2022: 411.354). Via openarch.nl zijn 574.195 getoonde akten bekeken (2022: 221.364 getoonde akten). Voor de website 'Alkmaar op de kaart' waren er 56.829 paginaweergaven (2022: 52.187). 'Den Helder op de kaart' had 10.859 paginaweergaven (2022: 14.977).

Digitalisering en E-loket Bouwdossiers

Een belangrijk onderdeel van de digitale dienstverlening van het RAA is het online beschikbaar stellen van de collectie. Voor veel overheidsarchieven van vóór 1900 is de gratis service scannen-op-verzoek beschikbaar. In 2023 werden er via deze service 169 inventarisnummers gescand (2022: 185). Dat het aantal lager ligt dan voorgaande jaren kan verklaard worden door het feit dat er steeds meer archiefstukken al digitaal raadpleegbaar zijn. In het najaar van 2023 is de service uitgebreid met enkele archieven van particuliere personen en instellingen, zoals de Collectie Wollebrand Geleijnsz. de Jonghe en de archieven van de Alkmaarse gilden. In 2024 zal de service ook beschikbaar komen voor gemeentearchieven tot circa 1920.

Reeksen archiefmateriaal die veel geraadpleegd worden laat het RAA geheel scannen door externe partijen. In 2023 is het scanproject van de openbare delen van de burgerlijke stand die nog niet digitaal beschikbaar waren, dat in 2022 is gestart, afgerond. Het gaat daarbij om zo'n 37 meter aan archiefmateriaal, ruim 350 inventarisnummers en 113.000 scans. Daarnaast zijn er 11.664 afbeeldingen van de Atlas gedigitaliseerd, waarvan bijna 7.000 dia's en negatieven door een externe partij. Er zijn 3.032 afbeeldingen met beschrijving aan de beeldbank van het RAA toegevoegd. In de periodiekenviewers (kranten, tijdschriften, adresboeken) werden 17.386 scans toegevoegd. Het grootste deel hiervan bestond uit de scans van De Duinstreek 1971-1990, met ongeveer vijftienduizend scans.

Via het E-loket kunnen bouwdossiers digitaal worden aangevraagd en ingezien. In 2023 is deze service verder uitgebreid: de aansluiting van de gemeente Schagen op het E-loket is afgerond en op 3 januari 2023 live gegaan. Een geheel nieuwe aansluiting die in 2023 is gestart, is de overdracht van alle bouwdossiers van de gemeente Alkmaar. Dit zal in 2024 worden afgerond. Het aantal scanverzoeken via het E-loket steeg in 2023: er werden 10.703 bouwvergunningen aangevraagd (2022: 8.072), waarvan 1.110 dossiers nog door het RAA gescand moesten worden. Daarmee groeide het aantal door het RAA gescande bouwdossiers tot 8.494 (2022: 7.384).

In 2023 is ook weer hard gewerkt aan het op naam doorzoekbaar maken van de genealogische bronnen via de database 'personen zoeken'. Er zijn inmiddels 2.858.917 (2022: 2.652.166) namen uit genealogische bronnen doorzoekbaar gemaakt. Vrijwilligers voegden dus 206.751 namen toe aan de database.

In 2023 was het RAA zichtbaar op sociale media en in de traditionele media. Ook werd er acht keer een nieuwsbrief verstuurd. 1.370 abonnees (2022: negen nieuwsbrieven met 1.264 abonnees) ontvingen deze.

Pr/promotie

Naast de socialemediakanalen van het RAA zelf dragen de traditionele media bij aan een breed publieksbereik. In 2023 verstuurde het RAA 9 persberichten. De verstuurde persberichten werden goed opgepakt door de lokale media. Zo was er het hele jaar door volop aandacht voor de rondleidingen in het kader van 450 jaar Alkmaar Ontzet. Het nieuws verscheen onder meer in de Alkmaarsche Courant, bij NH Nieuws en lokale kranten en websites. De rondleidingen werden ook opgenomen in allerlei agenda's, onder meer van Alkmaar Marketing/Alkmaar Prachtstad en verschillende huis-aan-huisbladen, waarna de rondleidingen snel volstroonden en er extra rondleidingen moesten worden ingepland.

Ook het persbericht over het boek *De vervolging van joods Alkmaar* door Jan van Baar, een uitgave van het Regionaal Archief, werd goed opgepikt, onder meer door het NHD, de verschillende wijkkranten, NH Nieuws en geschiedenisite Historiek.

De medewerkers van het RAA waren regelmatig zichtbaar in de media. Een kleine greep uit de berichten:

- Het RAA werkte mee aan de twaalfdelige televisieserie 'Ons dorp' van NH Nieuws, met advies, onderzoek en oud filmmateriaal. Het totaal uniek bereik voor alle afleveringen samen is 441.000 personen van 13 jaar en ouder.
- Een interview voor Alkmaar Centraal over de cursus Kennismaking met familieonderzoek, naar aanleiding van het persbericht over het cursusprogramma van het najaar.
- In 2023 zijn de opnamen voor de twaalfdelige 'Op een oude fiets' begonnen. De beeldconservator van het archief bezoekt in deze serie twaalf plaatsen in ons werkgebied en ontdekt en vertelt verhalen uit de lokale geschiedenis. De afleveringen worden in 2024 uitgezonden.
- Naar aanleiding van de genealogiedag in samenwerking met HCC!genealogie verscheen een groot interview in het NHD.

Verder werd in de media regelmatig foto-, film- en documentatiemateriaal uit het RAA gebruikt. Het RAA publiceerde ook in 2023 weer wekelijks de rubriek 'Dat was toen' in de Alkmaarsche Courant (met een oplage van circa veertigduizend).

Sociale media

Het aantal volgers op de verschillende socialemediakanalen groeide in 2023 verder naar 15.351 (2022: 14.657): 5.562 op Facebook (2022: 5.408), 2.387 op X, voormalig Twitter (2022: 2.386), 2.020 op Instagram (2022: 1.904), 1.820 op YouTube (2022: 1.585), 2.620 op TikTok (2022: 2.525) en 942 op andere kanalen (Pinterest, Snapchat, Soundcloud en LinkedIn). Enkele video's vielen goed in de smaak. Zo werd een filmpje over het laatste goederenspoor van Alkmaar 2.962 keer bekeken. Een Facebookbericht met foto's en een blog over de witgoed- en elektronicawinkel Wastora deed het erg goed met 126 likes en veel reacties. Via de socialmediakanalen hoopt het RAA een brede doelgroep kennis te laten maken met de archiefwereld.

Het archief was ook aanwezig bij het streetart en graffiti festival 'CrossTown Murals'.

Presentaties en rondleidingen

In 2023 heeft het RAA veel gasten ontvangen voor presentaties en rondleidingen. In totaal waren er 52 rondleidingen binnenshuis waar zo'n 750 bezoekers op afkwamen (2022: 192 bezoekers). Een groot deel van deze bezoekers namen deel aan één van de 17 Ontzetrondleidingen (245 deelnemers): in het RAA werd in 2023 aandacht besteed aan Alkmaar Ontzet 450 jaar. Op iedere eerste maandag van de maand werd een speciale feestronde gegeven voor volwassenen. Tijdens de rondleiding werden bijzondere bronnen uit onze collectie getoond, die samen het verhaal vertellen van het Beleg en Ontzet van Alkmaar in 1573. Tijdens de HCC!-genealogiedag op 4 november, bezochten 340 mensen het archief, waarvan 73 mensen deelnamen aan de rondleiding.

Ook buitenshuis was het RAA volop zichtbaar. Onder andere met vier presentaties voor 55 echtparen uit Alkmaar die hun zestigjarige huwelijksjubileum vierden. Bij deze feestelijkheden was het RAA aanwezig met een (beeld)verhaal over het leven van zestig jaar geleden. Bijzonder was ook de presentatie in de Ruïnekerk van Bergen (circa 230 bezoekers), ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van de Historische Vereniging Bergen. In totaal werden er buitenshuis zo'n elf presentaties gegeven voor 815 bezoekers.

Tijdens de Open Monumentendagen was het RAA op 9 september aanwezig op de drukbezochte Erfgoedmarkt in de Grote Kerk. Er was een stand waar bezoekers meer informatie kregen over het archief. Ook dit jaar was het RAA aanwezig op het 'Kinderplein' in het hoogkoor van de kerk. Hier konden kinderen met een echte ganzenveer een geheime boodschap op een polsstokbriefje schrijven. Ook de oude Ambachtsschool op Bergerweg 1 werd opengesteld voor publiek. Bezoekers konden in de studiezaal van het archief een kleine tentoonstelling over het Beleg van Alkmaar bekijken of meelopen met één van de drie rondleidingen. In totaal bezochten 92 mensen de Ambachtsschool, waarvan 45 mensen ook deelnamen aan de rondleiding.

Binnen het samenwerkingsverband Alkmaars Historisch Café organiseerde het RAA zeven lezingen waar 639 bezoekers op afkwamen. De zevende lezing stond in het teken van het feestjaar Alkmaar Ontzet 450 jaar. Harry de Raad gaf een lezing over de ontdekkingen die hij gedaan heeft tijdens zijn onderzoek voor het boek *Het beleg van Alkmaar. Opstand en oorlog in de stad en omgeving, 1566-1576*. De lezing werd gehouden in de Grote Sint Laurenskerk voor ongeveer 340 bezoekers.

De collectie van het RAA was bij verschillende tentoonstellingen in het Stedelijk Museum Alkmaar te zien. Zo werden bruiklenen verzorgd voor de tentoonstellingen 'Cornelis Drebbel (1572-1633): Prentmaker in Alkmaar', 'Plantage Alkmaar: Alkmaar in Suriname 1745-heden' en 'Rijk & onafhankelijk: Maria van Nesse (1588-1650)'. Ook voor de tentoonstelling 'Ter Coulster Kasteel en landgoed, domein van betekenis in Heiloo' door de Historische Vereniging Heiloo zijn bruiklenen verzorgd.

Festival 'Move the City' in het Alkmaarse Winkelcentrum De Mare. Een kleine expo met foto's uit de wijk in de jaren tachtig.

Cursussen

Om de beginnende onderzoeker op weg te helpen of de gevorderde onderzoeker specifieke kennis te leren, die voor het onderzoek noodzakelijk is, organiseert het RAA cursussen. Er namen in totaal 111 mensen deel aan de tien cursussen die het RAA in 2023 organiseerde (2022: 77 deelnemers aan acht cursussen).

- Introductiecursus familie- en archiefonderzoek (zes keer door het jaar heen): 71 deelnemers
- Huizenonderzoek (voorjaar): 5 deelnemers
- Oud schrift voor beginners (voorjaar): 13 deelnemers
- Hee wat zien ik?! – workshop fotoherkenning (twee keer): 22 deelnemers

In 2023 werd gestart met de laagdrempelige gratis workshop fotoherkenning. Onder het motto 'Hee, wat zien ik?!' werden samen met de beeldconservator van het archief opmerkelijke foto's uit de collectie bekeken en besproken. De cursus werd zowel in het voor- als najaar gegeven.

Educatie

Het RAA vindt het belangrijk om jongeren kennis te laten maken met het archief en de geschiedenis van de regio. In 2023 voerde het RAA daarom onderwijsprogramma's uit waar in totaal 869 leerlingen aan deelnamen. Daarvan kwamen 395 leerlingen van het basisonderwijs en 474 scholieren van het voortgezet onderwijs naar de Bergerweg voor een rondleiding en onderzoek. In 2022 ontving het RAA 518 basisschoolleerlingen en 408 leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

In 2023 werd ook op educatief vlak aandacht besteed aan het feestjaar Alkmaar Ontzet 450 jaar. In de aanloop naar het feestjaar werd samen met Stedelijk Museum Alkmaar een onderwijsprogramma ontwikkeld voor voortgezet onderwijs en basisonderwijs. In het programma Nepnieuws staat beeldvorming tijdens de Tachtigjarige Oorlog centraal. Tijdens het feestjaar bezochten 246 leerlingen het nieuwe programma.

Er zijn relatief veel VMBO-leerlingen op bezoek geweest voor verschillende programma's op maat. Zo werd voor het Stedelijk Dalton College een programma opgezet over cultureel erfgoed. De 69 VMBO-leerlingen kregen een rondleiding door de depots en gingen vervolgens aan de slag met een onderzoek. De vraag 'Wat vind jij cultureel erfgoed?' stond hierbij centraal. Het Horizon College kwam langs met 32 tweedejaars van de Administratie-opleiding voor een rondleiding over verschillende vormen van administratie in de archieven.

Om leerlingen van buiten de directe regio te bereiken doet het RAA sinds 2019 mee aan onlinebronnenplatform GeschiedenisLokaal. In 2023 verscheen daarop het nieuwe thema Industrialisatie. (<https://geschiedenislokaalregionaalarchiefalkmaar.nl/>)

De omvangrijke collectie archiefmateriaal van de Oudheidkundige Vereniging Het Schermereiland werd in bruikleen ondergebracht bij het Regionaal Archief. Directeur Paul Post (links) van het archief en Rob Hooijberg, voorzitter van de Oudheidkundige Vereniging tekenden de overeenkomst.

Bewaard en toegankelijk

Het Regionaal Archief Alkmaar bewaart archieven uit het werkgebied en maakt die toegankelijk. Tot de wettelijke taak van het RAA behoort het adviseren van de aangesloten overheden over het beheren van hun archieven en het overbrengen daarvan naar het RAA.

Collectie

Ook in 2023 groeide de collectie door. De overheidsarchieven uit het werkgebied worden, volgens de archiefwet, na twintig jaar overgebracht naar het RAA. Het RAA verwerft bovendien particuliere archieven, historisch beeldmateriaal en publicaties om zo de geschiedenis van de aangesloten gemeenten op een representatieve manier te documenteren. De aanwinsten van 2023 in cijfers:

Archieven

Het RAA ontving in 2023 64,4 meter aan papieren overheidsarchief en 535,7 GB aan digitaal overheidsarchief, met maar liefst 462,5 GB aan videotulen van de raadsvergaderingen van de voormalige gemeenten Langedijk en Heerhugowaard. Daarnaast werd er 200 meter aan papieren overheidsarchief naar het RAA gebracht voor uitplaatsing.

Het RAA ontving in 2023 98 meter en 9.1 GB aan particuliere archieven. Een bijzondere aanwinst waren de brieven en documenten van de joodse, Alkmaarse familie Drukker vanuit Westerbork, die in bruikleen zijn ondergebracht bij het archief. Ook interessant zijn diverse bedrijfsarchieven van Texel, onder andere dat van de Texelse Elektriciteit Maatschappij en van Bakker Timmer die via de Historische Vereniging Texel hun weg vonden naar het RAA. Een mooie digitale particuliere aanwinst is de website van het dorp Groenveld met een uitgebreide collectie nieuwsberichten, foto's, video's en verhalen van bewoners uit het dorp.

Atlas

De Atlas ontving 64 aanwinsten, waaronder een bijzonder album met foto's van Den Helder uit de Tweede Wereldoorlog. Het zijn voornamelijk foto's van de schade in de stad die veroorzaakt werd door de bombardementen op de stad. Ook het gehele werkarchief van de bekende Alkmaarse fotograaf Joop Boek is na zijn overlijden in 2023 aan het RAA overgedragen. Het gaat om honderdduizenden persfoto's die vanaf de jaren zeventig tot 2020 soms dagelijks in de Alkmaarsche Courant werden gepubliceerd.

Bibliotheek

De bibliotheek van het RAA groeide met 357 uitgaven. Daarvan waren 201 exemplaren afkomstig van schenkingen, 69 exemplaren afkomstig uit archieven en werden er 87 boeken gekocht. Bijzonder was de particuliere schenking van een boek uit 1677 *Oude en nieuwe beschryvinge van Holland, Zeeland en Vriesland: midsgaders de opkomste en daden der selver Graven, van Diederick den I. tot Philips den III/ beschreven door den Hoogh-geleerden heer door Petrus Scriverius ; nu eerst uyt het Latijn in onse Nederlantsche Tale* gebracht. Ook het Zuiderzeemuseum schonk het RAA drie *Texelsche vertellingen* uit 1864 (2x) en 1876.

Beschikbaar stellen

Alle particuliere archieven en collecties van het RAA worden beschreven in een inventaris of plaatsingslijst, zodat ze goed toegankelijk zijn voor het publiek. In 2023 werd er gewerkt aan de inventarisatie van achttien papieren en digitale particuliere archieven, waaronder de hybride collectie Monumentale Werken van de Bergense kunstenaar Jaap Min en het archief van de Stichting Behoud van de Dorpskerk Grootshermer.

Restaureren en depotbeheer

Om het archiefmateriaal veilig voor de toekomst te behouden wordt het in de depots van het RAA schoon, op een verantwoorde wijze verpakt en onder de juiste klimaatomstandigheden bewaard. De depots worden vrijgehouden van biologische besmettingen. Nieuw archiefmateriaal wordt daarop getest voordat het in de depots wordt geplaatst.

Dit jaar is het beleid inzake gammastraling herzien en aangepast. Besloten is om gammadoorstraling alleen in uiterste gevallen toe te passen. Daarom worden niet meer alle archieven die positief testen op actieve schimmelsporen met gammastraling behandeld. Er worden eerst meerdere controletests uitgevoerd en er wordt gekeken of de eventueel aanwezige schimmel mechanisch verwijderd kan worden.

Daarnaast heeft het restauratieatelier werk verricht in verband met een onderzoek naar bijzondere tekstfragmenten op perkament, die in het verleden ter versteviging in boekbanden uit de Alkmaarse Librije zijn aangebracht. Een uitgebreid onderzoek over de elfde-eeuwse fragmenten verschijnt begin 2024. Verder is er een start gemaakt met het loshalen van de prenten uit de portretcollectie en het verzorgen van een nieuwe berging.

In 2023 stond er in de depots van het RAA zo'n 16,1 kilometer aan materiaal. Dit bestond uit overheidsarchieven (circa negen kilometer), particuliere archieven (circa 3 kilometer) en bibliotheekmateriaal: boeken, kranten en tijdschriften (circa 1,8 kilometer). Een deel van het depot (2,1 kilometer) aan de Bergerweg wordt bovendien verhuurd aan derden. Het E-depot omvatte 1,32 TB aan archiefmateriaal, waarvan 0,12 TB particulier archief en 1,2 TB overheidsarchief.

Inspectie en advies

Het RAA heeft op basis van de door de VNG ontwikkelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's), die aangeven in welke mate de aangesloten overheden voldoen aan de archiefwettelijke eisen, in 2023 verslag uitgebracht aan de colleges van B&W van de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Schagen en Texel en aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Voor de gemeenten Bergen (NH), Castricum en Heiloo (BUCH-organisatie) is verslag uitgebracht aan het bestuur van de Werkorganisatie BUCH. Naar aanleiding van de KPI-verslaglegging is medio 2023 een benchmark uitgewerkt waarbij in één oogopslag duidelijk wordt hoe de gemeenten ten opzichte van elkaar presteren. Deze overzichten zijn voorzien van een toelichting naar het bestuur van de verschillende gemeenten verzonden.

In de tweede helft van 2023 zijn aspectinspecties uitgevoerd bij de gemeenten Den Helder en Texel. Deze inspecties richten zich specifiek op de toetsing de bouw en inrichting van de archiefruimten. Namens de archivaris zijn de gedane bevindingen gerapporteerd aan de colleges van B&W. In diezelfde periode zijn er aspectinspecties uitgevoerd bij de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Hollands Kroon en Texel. Deze inspecties richtten zich specifiek op de toetsing van de routinematige vervangingsprocedure. De gedane bevindingen zijn gerapporteerd aan de colleges van B&W. In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft de gemeentelijke archiefinspectie de Sector Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland ondersteund in de uitvoering van haar (inspectie)werkzaamheden. Verschillende vernietigingslijsten van gemeenten en gemeentelijke regelingen zijn beoordeeld en er zijn hiervoor machtigingen tot vernietiging afgegeven.

De archiefinspectie heeft verder het hele jaar door binnen de kaders van archiefwet en -regelgeving advies gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, bewaarstrategie, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer. Op grond van de beheerregelingen van de gemeenten Dijk en Waard en Hollands Kroon zijn er (voorbereidende) adviezen uitgebracht over het voorgenomen besluit van die organisaties om archiefbescheiden te vervangen door digitale reproducties. In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven zijn de ontwikkelingen gevolgd bij de gemeenten Alkmaar, Den Helder, Dijk en Waard, Schagen en de gemeenschappelijke regeling Zaffier. Waar nodig zijn kaders gesteld en is advies gegeven.

Gemeente Alkmaar
Persoonskaarten
1939-1994

604

Bezoekers van de HCC!-genealogiedag.

archieff

Gegevensbescherming

Het RAA blijft nauw betrokken bij alle ontwikkelingen rondom de toepassing van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) bij archiefinstellingen. De functionaris gegevensbescherming (FG) van het RAA adviseerde in 2023, behalve bij de dienstverlening aan het publiek, ook bij overdracht en acquisitie over de toepassing van de AVG. Ook de DIV-afdelingen van de aangesloten gemeenten werden geadviseerd. De FG nam bovendien deel aan de landelijke Subwerkgroep AVG Archiefinstellingen van het Kennisnetwerk Informatie en Archief. Waar nodig zijn openbaarheidsbeperkingen doorgevoerd in het kader van de AVG.

In 2019 werden ca. 164 archieven in ons depot aangemerkt als archieven waarvan de kans groot is dat zich er bijzondere persoonsgegevens in bevinden (religieuze en levensbeschouwelijke organisaties, politieke partijen, zorginstellingen, vakbonden etc.). In 2022 werden al 50 van deze 164 archieven gecheckt op de aanwezigheid van bijzondere persoonsgegevens en waar nodig zijn openbaarheidsbeperkingen doorgevoerd in het kader van de AVG, in 2023 waren dat er nogmaals 50.

Bestuur

Het bestuur van het Regionaal Archief Alkmaar bestond in 2023 uit vertegenwoordigers uit de colleges van de negen deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur (per 31-12-2023)

Alkmaar: A. Schouten, voorzitter

Bergen: E. Briët

Castricum: K. Heerschop

Den Helder: F. Camara

Dijk en Waard: F. Ruiten

Heiloo: M. ten Bruggencate

Hollands Kroon: R. van Dam

Schagen: M.J.P. van Kampen-Nouwen

Texel: M. Pol

Dagelijks bestuur

A. Schouten (Alkmaar), voorzitter

M.J.P. van Kampen-Nouwen (Schagen)

M. ten Bruggencate (Heiloo)

P.J. Post (RHCA), secretaris

De vele vrijwilligers die het archief helpen bij verschillende werkzaamheden.

Personeel

Op 31 december 2023 bestond de formatie van het RAA uit 21,2 fte. In het verslagjaar heeft het RAA vijf nieuwe medewerkers aangetrokken: Jean-Marieke Poot als medewerker restauratie en conservering, Mirjam Vriend als medewerker archieven, Wouter Schröder als medewerker archiefinspectie, Loes Ekhart-Knijjn als medewerker dienstverlening en educatie, Dyana Zilfougarova als adviseur digitale informatie.

Benita Jansma, medewerker restauratie en conservering, nam afscheid van het RAA. Ook Sophie van Aardenne, medewerker dienstverlening en educatie, stopte bij het RAA.

Directie en ondersteunende functies

P.J. Post, directeur

M. Huisman, managementassistent

M.M. Alphenaar, medewerker informatiebeheer en automatisering

B.F. Jansma, medewerker restauratie en conservering

Team dienstverlening

L. Blokker, teamcoördinator

A. Ettekoven, medewerker dienstverlening en functionaris gegevensbescherming

M. Hageman, medewerker publieksdiensten en -projecten

L.D.M Ekhart-Knijjn, medewerker dienstverlening en educatie

M.M. Alphenaar, website, pr en sociale media

R. Cavero Cuenca, medewerker digitalisering

T. Rood, medewerker digitalisering en studiezaal

I. Groot-Hoogeboom, medewerker studiezaal

M. Besteman, medewerker studiezaal

Team collectiebeheer & advies

J. Stobbe, teamcoördinator

R.T. Bankras, medewerker beheer & behoud

J. van Dijl, conservator beeldcollectie (Atlas)

E. Groot, medewerker archieven en collecties (Atlas)

C. de Maijer, bibliothecaris

R.S. Meijer, medewerker bibliotheek

D. van Mourik, adviseur digitale informatie en e-depot

F.A. van der Horst, medewerker archiefinspectie

A. van Strien, adviseur digitale informatie

F.A. ten Broeke, medewerker archieven en metadatering

M. Vriend, medewerker archieven

W. Schröder, medewerker archiefinspectie

D. Zilfougarova, adviseur digitale informatie

Personeelsvertegenwoordiging

De personeelsvertegenwoordiging (PVT) is het medezeggenschapsorgaan binnen de organisatie en bestond op 31 december 2023 uit:

M. Hageman, voorzitter

A. van Strien, secretaris

M.M. Alphenaar

T. Rood

Flexibele medewerkers

Naast de vaste medewerkers zijn in 2023 negen flexibele medewerkers werkzaam geweest voor het RAA. Zij werkten mee aan de educatieprojecten, de ontvangst van schoolklassen, de inventarisatie en het ompakken van archief en de ondersteuning van het restauratieatelier.

Stagiairs en vrijwilligers

In 2023 waren er vier snuffelstagiairs bij het RAA. Twee studenten van het speciaal onderwijs liepen mee bij de Atlas en voerden digitaliserings- en administratieve klussen uit. Een student MA Stads geschiedenis is aan de slag gegaan met het nieuwe Geschiedenislokaalthema Industrialisatie.

In 2023 werkten er zo'n 40 vrijwilligers voor het RAA. Drie vrijwilligers werkten voor de beeldcollectie. Zij maakten beschrijvingen van het beeldmateriaal. Er werkten 34 vrijwilligers aan de ontsluiting van genealogische bronnen. Twee vrijwilligers hielden zich bezig met het verbeteren van de beschrijvingen van bouwdoSSIERS.

Een andere groep van 25 vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen. In 2023 kwam de transcriptie van drie correctieboeken uit de periode 1699-1810 uit het oud-rechterlijk archief van Alkmaar af. Daarnaast werkte de transcriptiegroep onder meer aan transcripties van resoluties van de schepenen en registers van criminele en boetstraffelijke zaken uit de zeventiende en achttiende eeuw. De groep is ook bezig geweest met een transcriptie van de Alkmaarse ordonnanties van 1610 tot 1686 en de resoluties van de Alkmaarse vroedschap.

Om de vrijwilligers te bedanken is er in 2023 een dag voor de vrijwilligers georganiseerd. Een grote groep vrijwilligers genoot na ontvangst met koffie en wat lekkers, van een presentatie door de beeldconservator van het archief. Hierna volgden een lunch en voor de liefhebber een rondleiding door de depots van het archief.

Vrienden van het Archief

Op 31 december 2023 telde de Stichting Vrienden van het Archief Alkmaar en omgeving 300 Vrienden. Het bestuur van de Vrienden van het Archief bestond in 2023 uit:

G. Valk, voorzitter
F. Timmer, secretaris
M. Noot

De positie van penningmeester moet nog ingevuld worden.

Op 7 juni hebben 40 Vrienden deelgenomen aan een excursie naar Oudkarspel. Na een ontvangst in het Behouden Huis door Stichting Langedijker Verleden, gaf Harry Vogels een lezing over Langedijker NSB-burgemeester Stoutjesdijk. De excursie werd afgesloten met een bezoek aan de expositie in Het Regthuis over ruilverkaveling in het Geestmerambacht.

Regionale geschiedenis

Oudorp

**Regionaal Archief
Alkmaar**

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar
072 - 850 82 00

www.regionaalarchief.nl

info@archiefalkmaar.nl

